



De nieuwe borders voor Keukenhof 2020: hot & cool!

Een van de meest eervolle bestemmingen voor een bloembol is natuurlijk de jaarlijkse Keukenhof. Zeven miljoen bollen worden daar – as we speak – met de hand geplant in een prachtig park, geheel in herfstkleuren. Tot mijn verbazing ontmoet ik nog regelmatig vakgenoten en tuinliefhebbers die nog nooit naar de Keukenhof zijn geweest of zelfs hun neus ervoor ophalen. Een gemiste kans, want de Keukenhof inspireert en is een ware bloembollenbeleving.

Auteur: Carien van Boxtel, huisontwerper/
beplantingsdeskundige van JUBHolland
Foto's: Joop Huner

Bollentelers zijn de belangrijkste 'hofleveranciers'

De Keukenhof begon als een bloembollentoonstelling, maar is inmiddels een toeristische attractie die met 1,5 miljoen bezoekers gedurende zeven weken zijn weerga niet kent. In de resterende weken van het jaar wordt er veel onderhoud gepleegd aan het monumentale park op landgoed De Keukenhof, dat in de huidige vorm werd ontworpen door de beroemde tuinarchitecten Zocher en Zn. (van onder meer het Vondelpark). Tuinarchitect W. van der Lee (1906-1984), later directeur, maakte de eerste tekeningen voor de bloembollentoonstelling. De Keukenhof heeft momenteel een eigen ontwerper/arrangeur in dienst, die ieder jaar de plannen maakt voor de inzendingen van telers.

Borders op maat

In 2018 kreeg ik van JUBHolland opdracht om een inzending te ontwerpen die beter zou

aansluiten bij de weg die JUB inmiddels is ingeslagen: (liever) geen *random* mengsels en uniforme monovlakken, maar uitgebalanceerde en zorgvuldig samengestelde maatwerkmengsels en een boeiender, natuurlijker en (bio)diverser arrangement. Mengsels die aantrekkelijk zijn gedurende een heel lange periode en waarbij iedere dag iets nieuws te ontdekken valt, waarin zaaddozen, variëteit in hoogte en habitus en bloemen in de knop én mooi blad (gewas) minstens zo belangrijk zijn als de bloem(kleur) zelf. Ik liet me inspireren door de vele kleinschalige *flower farmers* die over de hele wereld bezig zijn om bijzondere snijbloemen te telen en schikken. Zo kwamen de borders 'Nude & Black' en 'Nude & White' tot stand: een dramatisch donkere border naast een frisse wit-groene border, beide met zalm- en *nude*-kleurige accenten. De borders werden opgebouwd uit drie plantlagen, waarin ruim dertig soorten werden verdeeld en aangeplant. De dichtheid per vier-



kante meter was ca. 375 stuks – een unicum, omdat de tuinlieden meestal zo'n driehonderd bollen per vierkante meter aanplanten.

Goed concept, uitgekende planning en soortenkennis zijn het halve werk

Bij de mengsels die ik voor JUB maak, ga ik altijd uit van een helder concept of visie. Het

Keukenhof heeft momenteel een eigen ontwerper/arrangeur in dienst

gaat om het samenspel van de soorten en om het ontwerpen 'met tijd': hoe verhouden ze zich tot elkaar en hoe verloopt de successie? Hoe gedraagt een gewas zich in de ontwikkelingsfase of juist in de uitbloefase? Dat vereist veel kennis van de individuele soorten. Ik kan me daarbij geen vergissingen veroorloven, want tijdens de Keukenhof wordt er niets weggehaald of bijgeplant en het moet zeven weken lang prachtig zijn. Daarom loop ik in het voorjaar over veel (proef)velden en plant ik alle soorten uit in mijn eigen (pluk)tuin of in projecten bij opdrachtgevers. Ook de proeftuin van JUB, waar ieder jaar het aanbod van de volledige JUB-catalogus wordt uitgeplant, is een belangrijke kennisbron.

Dit jaar raakte ik geïnspireerd door 'kleurtemperaturen'. Ik maakte een keuze uit *hot colours*: warmrood, bruin en oranje, en daarnaast *cool colours*: poederig mauve, lila en lavendelroze,



die ik door elkaar gebruik. Dat levert een boeiend tegenspel op van twee verschillende kleurfamilies en het wordt spannend of het concept ook in werkelijkheid goed uitpakt. De zorgvuldige planning en compositie kunnen natuurlijk altijd worden beïnvloed door allerlei externe factoren, zoals weer, bezonning, beheer en betreding, bijvoorbeeld door ontsnappende honden en selfie-jagers ...

Lasagne van JUB-bollen in drie lagen

Op 13 november loop ik met voorman Stefan Slobbe door het park. Overal zitten planters geknield in de bedden. Ze steken hun platte troffel loodrecht in de grond, om er handmatig en vakkundig – steeds vier vingers uit elkaar – vooral tulpen te planten; een indrukwekkend gezicht. Onze nieuwe JUB-borders (de tuinlieden noemen ze de 'ribbels', omdat ze verhoogd zijn) liggen er nu nog maagdelijk bij, maar vanaf a.s. maandag zullen hier meer dan 20.000 bollen worden aangeplant, respectievelijk 46 en 48 verschillende soorten per border. Een deel van de bollen is dit jaar biologisch geteeld. Zoveel bollen kunnen onmogelijk in een enkele laag worden geplant. Stefan kiest daarom voor drie 'lasagnelagen': onderop de dikke bollen en late soorten, zoals *Camassia*, *Fritillaria*, *Narcissus* en *Allium*, dan een laag aarde, vervolgens de tulpenlaag, dan nog een laagje aarde en daarbovenop de allerkleinste en vroegst bloeiende soorten. In het Beatrix Paviljoen, dat we ook bezoeken, liggen de bollen voor de JUB-borders al gedeeltelijk gemengd klaar in hoog opgestapelde traditionele gaasbakken. Stefan, de rust zelve, laat zich niet gek maken door de enorme hoeveelheden die nog moeten worden geplant. Ondanks het natte weer zit hij op schema en dat geeft het vertrouwen dat onze borders ook in 2020 weer fantastisch zullen worden. Huisfotograaf Joop Hüner gaat het proces helemaal volgen, 'van bol tot boeket met wortels', te beginnen op de plantdag. Ik kan niet wachten ...



Be social

Scan of ga naar:

www.stad-en-groen.nl/article/31766/de-nieuwe-borders-voor-keukenhof-2020-hot-cool